

Edmond Rostand

Συρανό ντε Μπερζεράκ (Cyrano de Bergerac)

[ἀπόσπασμα: «Ο μονόλογος της μύτης»]

Μετάφραση: Γ. Στρατήγης

εφ. *Το Άστυ*, Αθήνα

αρ. φ. 2986, 8 Μαρτίου 1892, σ. 3

ΤΟΥ „ΣΥΡΑΝΟ“

Ο ΜΟΝΟΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΜΥΤΗΣ

Υποκόμης

Κανείς ; Ω ! περιμένετε ! Θά τόν πειράξω τόσον !...

(Προχωρεῖ πρὸς τόν Συρανὸν, ὅστις τὸν ἀπενδύει, καὶ ἰστάμενος πρὸ αὐτοῦ μὲ ὄφρος ἡλιθίου).

Ἔχετε μύτη κύριε... μύτη... πολὺ μεγάλη.

Συρανὸν, σοβαρῶς.

Πολὸ !

Ὁ υποκόμης, γελῶν.

Χάχ !

Συρανὸν, ἀτίραχος.

Ἄλλο ;

Υποκόμης

Μί...

Συρανὸν

Ὅχι δά ! μικρὸ μου, τόσον μόνον ;

Μποροῦσεσ γλίχ πράγματα νὰ πῆς ἀλλάζων τόνον :

Ἄκουτον ! ἐπιθετικόν : « Ἄν εἶχα τέτοιο μύτο,

Νὰ τόνα κόψω, πρώτη μου ἀπόρατις θὰ ἦτο ! »

Φιλόφρονε : « Διὰ νὰ μὴ βουτᾶ μὲς τὸ φιλιτζάνι,

Πρέπει κανεῖςκατάλληλη μποτῖλια νὰ τοῦ κἀνή ! »

Καὶ γραφικόν : « Τί κορυφή ! Τί κάβος ! Ποῖα ράχη !

Τί λέγω, κάβος ; Τίποτε !... Χερσόνησος μο-

[νάχη !

Περίεργον : « Τὸν κύλινδρον αὐτὸν τὸν ἐπιμάχη,

Τὸν ἔχεις γιὰ καλαμαριά ἢ γιὰ φαλιδοθήκη ; »

Χαρίεντα : « Γιὰ τὴν πουλιὰ τόσον πολὺ τυσοῦ-

[ζεις,

Ποῦ ἂν πατέρα, ἄπνου του νὰ κοιμηθοῦν τὰ

[βάζεις ; »

Πλάγιον : « Ἀλλὰ, κύριε, όταν λοιπὸν καπνίζης,

Ἄπό τῆ μύτη τὸν καπνὸν, γιὰ πὲς μου, ἔξα-

[τρίζεις,

Χωρὶς νὰ κράζουνε : Φωτιὰ ἴστην καπνοδόχης !

[οἱ ἄλλοι ; »

Μὲ τόνον προφυλακτικόν : « Πρόσεχε ! τὸ καράλι

Ἄπό τὸ βάρος τὸ πολὺ μὴ γόρη πρὸς τὸ γῶμα ! »

Ἄδρον : « Γιὰ νὰ μὴ μαραθῆ τὸ τρυφερό της

[γρῶμα

Ἄπό τὸν ἥλιο, μιὰ μικρὴ ὀμβρέλλα νὰ τῆς

[κἀνή !

Συλοιστικόν : « Τὰ ζῶα δὲ, ὡς ἂν Ἀριστοφάνης

Ἐκάλειεν ἵπποκαμποεραφαντοκαμήλους,

Εἶχον τὸν ὄγκον τῶν σαρκῶν αὐτῶν ἄνω τοῦ

[γυῖου ! »

Ἰπποτικόν : « Τάχιστρι αὐτὸ, φίλε, τῆς μέδας

[θᾶνε,

Κ' εὐκόλως ἄνω του μποροῦν καπίλλα νὰ

[κρεμᾶνε ! »

Ἐμφαντικόν : « Οἱ ἄνεμοι, ὡ μύτη πικρομάχη,

Δὲν σε κρουάνουν ὄληνε, ἐκτός ἀπ' τὸ μιστράλι ! »

Δραματικόν : « Τὴν θάλασσαν τὴν Ἐρυθρὰν ὀ-

[μοιάζει,

Ὅποταν αἶμα κάποτε ἀπ' τὰ ρουθούνια βγάζει ! »

Θυμαστικόν : « Τί ἐμβλημα διὰ μυροπωλεῖον ! »

Ἄπλοῦν : « Πότε ἐπισκέπτονται ἐτοῦτο τὸ μνη-

[μεῖον ;

Καὶ λυρικόν : « Ἄν εἶνε αὐτὸ μιὰ κόγγη, θᾶσαι

[ὁ Τρίτων !

Σεβίσιον : « Σὺς προσκυνῶ ! μὲνα τοιοῦτον μῦτον

Θὰ πῆ πως ἔγουν, κύριε, καὶ κατοικία δική των ! »

Χωριάτικον : « Ὅρὲ δὲ μοῦ λιές ; Μότη εἶνε αὐτὴ

[π' ἀπλώνει ;

Ποτίει γογγύλι εἶνε τρανὸ, ἢ θᾶν' μικρὸ πεπόνι ! »

Καὶ στρατιωτικόν : « Κατὰ τοῦ ἵππικοῦ λογγί-

[στατε !

Καὶ πρακτικόν : « Ἐὰν αὐτὸ τὸ μύτο σας θελήσετε

Λαγεῖον νὰ τὸν βάλετε, πρῶτος λαχνὸς θὰ γείνη ! »

Καὶ τελευταῖον παρωδῶν τὸν Πύραμον μὲδύνη

Νὰ πῆς : « Ἰδοὺ ἡ μύτη αὐτὴ, ὅπου τὸν κύριό της

Τοιοῦτον παρεῖρφευτε ! Ἐρυθριᾶ ἢ προδέτις ! »

— Αὐτὰ ὑποροῦσες, φίλε μου νὰ μᾶραδιάσης τόρρα,

Ἄν εἶχες καὶ τοῦ πνεύματος καὶ τῶν γραμμῶ-

[των δῶρα.

Πλὴν πνεύματος, ὡ αἰσχιστον εἶς ὄλων τῶν πλα-

[σμάτων,

Ποτὲ δὲν εἶχες οὐδὲ κᾶν σκιάν, κᾶκ τῶν γραμμῶ-

[μάτων

Ἔχεις μονάχα τέσσερα, τὴν λέξιν : Βλάξ ! ποῦ

[κάνουν.

Ἄλλὰ κ' ἂν εἶχες ἄλλως τε τὴν ἐμπνευσι ποῦ

[πρέπει

Γιὰ νὰ ἔμπορῆς ἔμπρὸς ἑστὰ εὐγενῆ ἐτοῦτα θεωρεῖα

Νὰ μοῦ σεβίρης ἀπ' αὐτὰ τ' ἀλλόκοτα ἄστεια,

Καὶ τὸ γελιστόν αὐτῶν δὲν θὰ μποροῦσες πάλι

Ν' ἀθερώσης, γιατί ἄνονοςμου, μὲ ῥοῖτροντ' ἰσεβίρω,

Ἄλλὰ χωρὶς δικαίωμα νὰ δίδω εἰς κανένα,

Νὰ μοῦ σεβίρη ἀπ' αὐτά.

Δὲ Γκύθης, θίλων νὰ σύρη μεθ' ἑαυτοῦ

τὸν ἀπολιθωθέντα ὑποκόμητα.

Ἄφες τον, ὑποκέθη !

Υποκόμης πνιγόμενος.

Ἄκουτε ; ὄφρος αἰθίδες νὰ παίρνη καὶ καμπόσο

Ἐνας χωριάτης εὐγενῆς, ποῦ... δὲν... φορεῖ γαι-

[ρόκτια...

Οὔτε ταινίς... δὲν φορεῖ σειρίτια... οὔτε φούντες!

Συρανὸν

Τὴν ἠθικὴν κομψότητα ἐγὼ περιποιοῦμαι.

Ἐγὼ δὲν καλλωπίζομαι, ὅπως οἱ κοῦφοι νέοι,

Κίτριμιλοῦμαι παιδὸ πολὺ ἐγὼ τὸν ἑαυτόν μου,

Ὅταν παιδλίγο φαίνομαι σιλάρσεκος. Δὲν βγαίνω,

Ἐξ ἀμειλείας, μᾶπλυτον τὴν προσβολὴν, κ' ἔκδομα

Μὲ κάτωγρον συνείδησιν, ἀπὸ τὴν ὕπνιαν,

Μὲ τὴν τιμὴν σακένδυτον, καὶ τὴν αἰδῶ μὲ πένθος.

Βελίζω χωρὶς τίποτε ἐπάνω μου νὰ λάμπη,

Κᾶγω λοφίον μὲ πτερὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν

Ὅ ; καὶ τὴν εἰλικρίνειαν. Βελτίως δὲν λυγίζω

Κουφὸν ἀνίστημα ἐγὼ, αὐτὴν ψυχῆ μου κᾶπτω

Ἐὰν μίσα εἰς ἐτηθόδεσμον' καὶ μ' ἄλλους φορ-

[τισμένους

Ποῦ τοὺς κολλῶ ἐπάνω μου, ἔσᾶν νᾶσανε ταινίς,

Καὶ, ὅπως τὸ μουττάκι μου, τὸ πνεῦμά μου ἀ-

[νορθώνων,

Καὶ διαβαίνων ἐμπροστὰ εἰς κύκλους κ' εἰς ὀ-

[μίλους,

Κᾶνω οἱ ἀλήθεις νᾶντηχοῦν, καθὼς οἱ πτερονί-

[στῆρες.